

Köyhyyttä kokeneiden 11. eurooppalainen tapaaminen

10.–11. toukokuuta 2012

Egmont'n palatsissa, Brysselissä

Kodittomuus tai oikeus asuntoon kriisiaikoina

Tekeekö katto pään päällä asunnosta kodin vuoden 2012 EU:ssa?

[Kuvan tienviittojen tekstit: Arvokkuus – Köyhyys]

Järjestetty Euroopan komission tuella ja Euroopan köyhyyden vastaisen verkoston (EAPN:n) avulla

Pidetty Egmont'n palatsissa Belgian hallituksen isännöimänä

Köyhyyttä kokeneiden 11. eurooppalainen tapaaminen toi yhteen yli 150 valtuutettua (köyhyyttä ja/tai kodittomuutta kokenutta ihmistä) 30 maasta tarkastelemaan kolmella otsikolla ja kolmesta näkökulmasta seuraavia aiheita: talouskriisin vaikutukset, käytännön esimerkkejä ja suositukset noudatettavaksi politiikaksi. Valtuutetut vaihtoivat mielipiteitä jäsenmaiden ministeriöiden, Euroopan komission, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, akateemisten kansalaisten, tutkijoiden ja sosiaalisten kansalaisoikeusjärjestöjen edustajien kanssa.

Valtuutettujen julkilausuma

Köyhyyttä kokeneet esittivät 11. EU-tapaamisensa aluksi kaikille eurooppalaisille instituutioille osoitetun yhteisen julkilausuman:

Köyhyyttä kokeneiden 11. eurooppalaisen tapaamisen valtuutetut näyttävät punaista korttia EU-instituutioille

Tämä on köyhyyttä kokeneiden ihmisten 11. eurooppalainen tapaaminen.

Mutta tänä vuonna – enemmän kuin koskaan ennen – tuntuu, että meidät ovat hylänneet juuri ne, jotka julistavat seisovansa rinnallamme ja työskentelevänsä puolestamme ja kanssamme.

Yhä useammat ihmiset ovat vailla kotia ja elävät turvattomissa oloissa, yhä useammat ovat menettämässä kotinsa, koska eivät pysty maksamaan vuokraansa tai asuntovelkaansa, yhä useammat ovat vailla kotia, koska heitä syrjitään.

Työttömyys on kaikkialla kasvussa, työssä käyvät ovat yhtä turvattomampia, eivätkä nuoret pysty näkemään itsellään tulevaisuutta.

Kaikki tämä tapahtuu, koska EU-maiden hallitukset ja EU:n elimet eivät katsele budjettejaan pidemmälle.

Meidän mielestämme EU:n johtajat ovat kadottaneet näköpiiristään ne tavoitteet, joiden vuoksi EU syntyi 60 vuotta sitten, tavoitteet, joita olivat oikeuksien kunnioittaminen, laaja aineellinen ja sosiaalinen hyvinvointi, solidaarisuus ja yhteistyö.

Nykyiset talous- ja finanssikriisin vastaiset keinot vain lisäävät työttömyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä.

Meillä on oikeus riittävään vähimmäistuloon, laadukkaaseen työhön, tehokkaisuuteen ja taloudellisesti ulottuvillamme oleviin sosiaalipalveluihin, veteen, sähköön, ihmisarvoiseen asuntoon, asuinpaikkaan, terveyteen.

Emme ole koskaan pitäneet köyhyyttä kokeneiden eurooppalaisia tapaamisia ratkaisuna kaikkiin ongelmiin. Mutta me tiedämme, että ne ovat ainutlaatuinen tilaisuus saada äänemme kuuluville ja olla suoraan mukana muotoilemassa ratkaisuja, jotka koskettavat läheisesti juuri meitä, mutta jotka vaikuttavat myös koko yhteiskuntaan.

Haluamme todellista EU:n osallisuusstrategiaa paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla sekä merkityksellisiä tekoja, joilla päästään EU:n tavoitteeseen köyhyyden vähentämiseksi. Suoraan asianosaisina haluamme olla mukana päättämässä

tarvittavista toimista ja osallistua niiden toimeenpanoon ja arviointiin. Me vaadimme varojen sijoittamista tällaisten tekojen tukemiseen.

Haluamme päästä kuuluville ja näkyville julkisuudessa. Niinpä tänään täältä lähtee kustakin valtuuskunnista valtuutettu tai pari EU:n neuvoston rakennuksen eteen näyttämään punaista korttia Euroopan unionin johtajille ja jättämään sinne viestimme.

Video : http://www.youtube.com/watch?v=ZH71bDQ8_rw&feature=youtu.be

Avajaistäysistunto – alkupuheenvuorot

Jesper BRASK FISCHER Tanskan sosiaaliministeriön pysyvän sihteerin varamies, muistutti valtuutettuja siitä, että EU-tasolla on vain vähän yhteistä sosiaalilainsäädäntöä, mutta, että EU-prosessit – Avoin koordinaatiomenetelmä (OMC) – ovat antaneet jäsenmaille mahdollisuuden vaihtaa mielipiteitä ja oppia yhteisistä haasteista ja tavoitteista. Lisäksi uusi Eurooppa 2020 -strategia asettaa sosiaalisen osallisuuden ja köyhyyden vähentämisen taloudellisen kasvun ja työpaikkojen luomisen rinnalle EU:n tavoitteena.

Silti köyhyyden uhkaamien ihmisten määrä kasvoi noin 2 miljoonalla ajanjaksona 2009 – 2010.

Nyt tarvitaan voimia uusiin aloitteisiin ja kohdennettuihin menetelmiin osana kodittomuuden vastaisia strategioita.

László ANDOR, EU:n työllisyys- sosiaali- ja osallisuuskomissaari, näki maanosan tuoreissa vaalituloksissa viestin siitä, että Euroopan on muutettava suuntaa ja ettei koko kentän kattavia säästötoimia voi enää hyväksyä. Nyt tarvitaan järkevämpää julkisen talouden vakauttamista.

Yhtenä EU2020-strategian tavoitteena on vähintään 20 miljoonan ihmisen nostaminen ulos köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytyneisyydestä vuoteen 2020 mennessä. Kaksi vuotta sitten meitä moitittiin kunnianhimon puutteesta. Nyt sanotaan, ettei tämä tavoite olekaan realistinen. Mutta epärealistinen se on vain, elleimme pysty palauttamaan kasvumahdollisuuksia ennätystyöttömyyden eniten koettelemisissa maissa.

Meidän on löydettävä uutta solidaarisuutta maiden välille, ja solidaarisuutta tarvitaan myös maiden sisällä välttämättömien sosiaalipalvelujen rahoittamiseksi. Euroopan komissiolla on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa suoraan jäsenmaiden sosiaalipolitiikkaan, mutta EU-rahoituksella tuetaan jatkossakin ponnisteluja kodittomuuden syiden tunnistamiseksi ja parhaiden ratkaisujen löytämiseksi. Tähän kuuluu myös luovien lähestymistapojen arviointi. Meidän on kiireellisesti keskusteltava kodittomia kriminalisoivista epäonnistuneista poliittisista ratkaisuista ja tarkasteltava, miten EU:n työ romanien integroimiseksi muuhun yhteiskuntaan ja lapsiköyhyyden vastustamiseksi liittyvät asuinoloihin ja kodittomuuteen.

Meidän on tehtävä enemmän kodittomuuden estämiseksi, mm. tarkasteltava sellaisia talouden sääntelyä koskevia asioita, jotka ovat kodittomuuden rakenteellisia syitä. Meidän on myös tutkittava mitä vaikutuksia on ollut harjoitetulla terveys- ja työllisyystukipolitiikalla, ruoka-avulla, ihmisoikeuspolitiikalla, aluepolitiikalla. jne. Tällaisten ponnistelujen tukemiseksi komissio on ehdottanut, että ainakin 20 % Euroopan sosiaalirahaston kokonaisvaroista myönnettäisiin sosiaalisen osallisuuden tukemiseen.

Maggie DE BLOCK, Belgian sosiaalisesta integraatiosta ja köyhyyden vastustamisesta vastaava valtiosihteeri muistutti, että Belgiassa pyritään rakenteellisten uudistusten avulla ja pienemmin kuluin luomaan tarvittavia työpaikkoja ja kasvua.

Viranomaisten on ehdottomasti kuunneltava köyhyyttä kokeneita ihmisiä johdonmukaisten ja keskenään sopusointuisten linjausten löytämiseksi. Tämä köyhyyttä kokeneiden ihmisten eurooppalainen tapaaminen on tärkeä ja tällaisia tapaamisia on DE BLOCKIN mukaan jatkettava niin kauan kuin on köyhyyttä.

Euroopan politiikan koordinointi on sekin keino torjua kodittomuutta kuten EU:n neuvosto katsoi vuonna 2010.

Dominique PION, Köyhyyttä kokeneiden 10. eurooppalaiseen tapaamiseen osallistunut ranskalaisvaltuutettu, tähdensi kuinka tärkeitä ja rikastuttavia eurooppalaiset tapaamiset ovat köyhyyttä kokeneille haavoittuville ihmisille. Valtuutettujen esille tuomat/ korostamat asiat ja suositukset ovat kuitenkin saaneet niin vähän vastakaikua, että on mahdotonta havaita mitään todellista kehitystä vuodesta toiseen. Poliittisten edustajien poissaolo kokouksista tuntuu kunnioituksen puutteelta.

Silti tällaiset suoraan osallistumista suosivat toimet ovat keskeisen tärkeitä köyhyyttä kokeneiden oman äänen kuulemiseksi ja yhteisten viestien luomiseksi. On tärkeää, että tällaisia eurooppalaisia tapaamisia järjestetään vuosittain vuoropuhelun ylläpitämiseksi virkamiesten ja poliitikkojen kanssa.

Luovia esityksiä – Köyhyyttä kokeneiden todellisuus Euroopassa

Viime vuosien tapaan kansallisia valtuuskuntia pyydettiin valmistelemaan luovia esityksiä, jotka ilmaisevat ja kuvaavat köyhyyden todellisuutta. Esityksissä keskityttiin tämän vuoden teemaan, joka siis oli kodittomuus ja oikeus asuntoon nykyisessä talouskriisissä. Esityksissä käytettiin mm. roolipelejä, filmejä ja kalvoja.

<http://www.eapn.eu/en/news-and-publications/news/eapn-news/11th-european-meeting-of-people-experiencing-poverty-homelessness-and-housing-rights-in-the-context-of-the-crisis>

Työryhmä- ja vuoropuhelukokoukset

Valtuutetut jakautuivat kuuteen työryhmään vaihtamaan ajatuksia, kokemuksia ja ideoita noin kolmesta kysymyksestä:

1. Miten nykyinen vuoden 2012 tilanne eroaa pääosiltaan edellistä kriisiä edeltäneestä vuoden 2008 tilanteesta, mitä tulee kodittomuuteen ja oikeuteen asua?
2. Millaisia hyviä ja huonoja käytäntöjä esiintyy suhtautumisessa kodittomuuteen ja loukattaessa ihmisen oikeutta asumiseen?
3. Mikä olisi paras tapa suhtautua kodittomuuteen ja oikeuteen asua paikallisessa, alueellisessa, kansallisessa ja eurooppalaisessa politiikassa.?

Työryhmien jäsenet kokoontuivat sen jälkeen kolmeen vuoropuhelukokoukseen käsittelemään työryhmäpohdintojen tuloksia yhdessä tärkeiden eurooppalaisten asianosaisten kanssa.

Pääviestit

Köyhyyden, kodittomuuden ja asumissyrrjätymisen todellisuudesta

- **Köyhyys ja kodittomuus voivat kohdata ketä tahansa:** Köyhyyden ja kodittomuuden syyt voivat tulla kenen tahansa eteen; ne voivat ulottua työpaikan menetyksestä fyysisiin ja mielenterveydellisiin ongelmiin tai ihmissuhteiden katkeamisesta vuokraisäntien ja pankkien sääntelemättömän toiminnan loogisiin vaikkakin epäeettisiin seurauksiin.
- **Syrjintä on merkittävä ongelma:** Köyhyydessä elävät, epäsovinnaisesti elävät, puutteellisesti asuvat tai työskentelevät tai rikosrekisterin omaavat ihmiset kohtaavat merkittäviä ennakkoluuloja ja syrjintää asunnonsaannissa.. Tällaisesta syrjinnästä kärsivät kaksin verroin eräät ryhmät kuten vammaiset,, romanit, maahanmuuttajat (sekä lailliset että laittomat), yksinhuoltajavanhemmat ja etniset vähemmistöt.
- **Taluskriisi on poikunut myös uusia uhanalaisia ihmisryhmiä:** niitä ovat nuoret, joiden on vaikea saada työtä, eläkeläiset hupenevine eläkkeineen ja

säästöineen sekä kasvava joukko ”keskiluokkan” kuuluvia”, joita uhkavat ylivelkaantuminen ja asuntolainarästit. Silmiemme eteen on ilmestynyt uusi ja huolestuttava näkymä kodittomuuden ja asumissyrrjäytymisen uhkaamista ihmisistä.

- **Viranomaisten olisi lakattava taistelemasta köyhiä vastaan:** Liian usein viranomaiset näyttävät olevan kiinnostuneempia köyhyydessä elävien ja kodittomien piilottamisesta ja vastustamisesta, esim. julkisten tilojen käytön kriminalisoimisesta, tilapäisasumisyhteisöjen tuhoamisesta, asunnonvaltaajien häätämistä jne. kuin vaihtoehtoisten ratkaisujen etsimisestä. Ihmisiä ei tulisi kriminalisoida köyhyyden vuoksi.
- **Kodittomuus ja asumissyrrjäytyminen ovat sekä köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen, työttömyyden, terveysongelmien jne. syy mutta myös niiden oire:** Epävakaa asuntotilanne heikentää ihmisten mahdollisuuksia pitää kiinni työpaikasta tai palata työhön, pysyä terveenä, hyödyntää oikeuksiaan, elää ihmisarvoista elämää ja antaa täyden panoksensa yhteiskunnalle. Se on osasy syy syrjäytymisen noidankierteeseen.
- **Sosiaalisen asumisen tarjonnasta on hätkähdyttävä puute:** Monin paikoin kunnan työtä tai riittävää vähimmäistuloa vailla olevat joutuvat odottamaan sosiaalista asuntoa niin kauan että elämän uudelleenaloittamisen haasteet ovat voineet toistuvasti moninkertaistua asunnon saamiseen mennessä. Sosiaalisista asunnoista on puute, samoin mahdollisuuksista suoda etusija kodittomille.
- **Yksityiset vuokra-asuntomarkkinat ovat nykyisin liian puutteellisesti säänneltyjä tai kannustein tuettuja voidakseen tarjota ratkaisun:** Korkeiden vuokrien, vuokranantajien ennakkoluulojen ja oikeussuojan puutteellisuuden vuoksi köyhyys- ja syrjäytymisuhan alla elävät haavoittuvat ihmiset eivät usein pääse vuokralle yksityisen omistamaan asuntoon eikä heillä ole juuri suojaa huonoilta elinoloilta tai hädältä.
- **Tilapäismajoitus kuten yömajat ja ensisuoijat eivät tarjoa pitkällä aikavälillä ratkaisua kodittomuuteen:** Monet tilapäismajoitushankkeet ovat vain silotelleet tilapäisasumisen puutteita eivätkä ole auttaneet ihmisiä löytämään pysyvää asuntoa tai ratkaisemaan muita ongelmia. Siten ne ovat vain vakiinnuttaneet ongelman.

Tarvittavista toimista ja ratkaisuista

- **Asunnonsaanti on ihmisen perusoikeus, joka on taattava:** Kansainväliset sopimukset, eri EU-elinten julistukset ja joidenkin EU-maiden perustuslait tunnustavat oikeuden asuntoon. EU:n ja jäsenmaiden tasolla on kuitenkin tehtävä enemmän tämän perusoikeuden takaamiseksi samalla kun vaalitaan esim. terveyttä ja opetusta koskevia vastaavia oikeuksia.
- **Asunto ensin -ajattelua kannattaa kehittää:** Monien kodittomien kannalta on järkevämpää ja kustannustehokkaampaa ratkaista asunto-ongelma ensiksi eikä tarttua muihin ongelmiin epävarmoissa oloissa tai tilapäismajoituksessa. Asunto ensin -linjaa ei pidä kuitenkaan käyttää hätä- ja muiden välttämättömien palvelujen purkamiseen tai kenenkään pakottamiseen asumaan tarpeitaan vastaamattomissa oloissa.

- **Kodittomuuden ja asumissyрjäytymisen monimuotoisuus vaativat kokonaisratkaisuja:** Asunto ensin i periaatteena rajoitu vain asumiseen. Oleellista on myös tuen kohdentaminen haavoittuvien ja kodittomien terveys-, opetus-, sosiaali-, työllisyys- ja vähimmäistulotarpeiden tyydyttämiseen.
- **Lopettakaa miljoonien asumiseen kelpaavien asuntojen häpeällinen tyhjillään pitäminen:** Vähäiselläkin poliittisella tahdolla voitaisiin saada aikaan muutos nykytilanteessa, jossa keinottelijat pitävät huomattavia määriä asuntoja tyhjillään muiden kansalaisten ollessa vailla asuntoa. Lisäämällä asumattomien rakennusten verotusta voitaisiin hankkia varoja sosiaaliin investointeihin.
- **Kodittomien palvelujen on oltava tarjolla samassa paikassa:** Palvelujen saannin hankaluus ja byrokrania eivät saa olla terveydenhuollossa, asumisessa ja työnsaannissa edelleen lisäeste ihmisille, jotka ovat syrjäytyneet tai uhkaavat syrjäytyä asunnonsaannilta. Kodittomien on voitava hoitaa kaikki moninaiset tarpeensa samassa pisteessä.
- **Kodittomien ja asumissyрjäytyneiden on voitava olla mukana päättämässä päivittäiseen elämäänsä vaikuttavista asioista:** Itsearvostuksen ja parempien tulosten nimissä on tärkeää auttaa ihmisiä osallistumaan käytännössä oman tilanteensa parantamiseen tähtääviin suunnitelmiin ja ratkaisuihin.
- **Asumis- ja kodittomuusstrategiat:** Edelleenkin on kehitettävä – jo tehokkaaksi osoittautuneita –kokonaisvaltaisia asumis- ja kodittomuusstrategioita paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla. Köyhyyttä ja kodittomuutta kokeneet uuson saatava mukaan t:ällaisten strategioiden kehittämiseen ja toimeenpanoon.

Valtuutettujen keskeinen viesti oli kyllästyminen sellaisiin talouskriisin helpottamiseen tähtääviin toimiin, jotka vain lisäävät köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä.

EU:n on jo aika kehittää todellisia kodittomuus- ja osallisuusstrategioita, ei vain paperilla, vaan myös käytännössä.

Nyt tarvitaan tehostettua tiedonkeruuta ja parempaa ymmärrystä kodittomuus- ja asumissyрjätymisvaarassa olevien todellisuudesta. Euroopan rakennerahaston varoja on käytettävä strategisesti köyhyyden ja kodittomuuden vähentämiseen.

Päätöstäysistunto – loppupuheenvuorot

Irlannin sosiaalisen suojelun ministerin Joan BURTONin mukaan puheenvuoroista nousi selvästi esille yhteinen teema: tarve kunnioittaa ihmisarvoa sellaisenaan.

Monet nykyiset päättäjät saattavat helposti unohtaa millaisia todellisuuksia he kohtasivat elämänsä alussa. Meidän on edelleen rohkaistava ja kehitettävä rakenteellisia kumppanuuksia päättäjien ja köyhyyttä kokeneiden välille sosiaalipolitiikkamme tietoaustaksi. Ratkaisujen on kohdistuttava köyhyyden ja asumissyrjäytymisen koko kenttään sen monine ulottuvuuksineen. Sosiaalisen osallisuus- ja suojelupolitiikan perinteisen roolin rinnalla löytyy elintärkeä rooli muillekin politiikan alueilla.

Puheenjohtajuuskaudellaan (tammi- kesäkuussa 2013) Irlanti aikoo aktiivisesti edistää työtä Euroopan köyhyyden vastaisen tavoitteen saavuttamiseksi ja korostaa kuinka tärkeää on ponnistella koko Euroopan laajuudelta köyhyyden kitkemiseksi kaikista jäsenmaista. Puheenjohtajana Irlanti pyrkii edelleen aktiivisesti parantamaan varsinkin haavoittuvien ryhmien kuten lasten, yksinhuoltajavanhempien, vammaisten ja työttömien kotitalouksien asemaa. Irlanti aikoo puheenjohtajakaudellaan jatkaa EU:n neuvostossa kodittomuuden ja asumissyrjäytymisen esilletuomista ja järjestää köyhyyttä kokeneiden 12. eurooppalaisen tapaamisen.

Sosiaalisen suojelun komitean (SPC:n) puheenjohtajan Lauris BEETSin mukaan EU kulkee nyt selvästi vaikeiden aikojen läpi eivätkä näkymät ole ruusuisia.

Sosiaalisen suojelun komitea on todennut, että EU on talouden taantumana vuoksi joutunut syrjään tavoitteestaan köyhyyden vähentämiseksi vuoteen 2020 mennessä; köyhyyden ja sosiaalisen osallisuuden mittareiden mukaan me kuljemme väärään suuntaan. Köyhyys ja syrjäytyminen uhkaavat yhä useampaa, mutta sen lisäksi on yhä enemmän ihmisiä joutunut aivan pohjalle tulojakotilastoissa, myös uhanalaisten ryhmän sisällä. Keskeisten terveys- ja sosiaalipalvelujen saanti on huonontunut ja yhä enemmän hoitotarpeita jää tyydyttymättä.

EU:n sosiaalisen suojelun komitea pyrkii edistämään sosiaalisen suojelupolitiikan koordinoitua sekä jäsenmaiden välillä että jäsenmaiden ja EU:n välillä. Tässä tarvitaan sopivassa suhteessa sekä kannustimia että tilaisuuksia pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Mutta työttömyyden vähentäminen ei vielä riitä.

Nykyinen talous- ja finanssikriisi on selvästi osoittanut sosiaalipalvelujen ratkaisevan roolin. Tulotuen pitäminen riittävällä tasolla on sekin tehokas suoja uhkilta ja sosiaaliselta syrjäytymiseltä, ja se lieventää kriisin pahimpia vaikutuksia.

Huomiota on kiinnitettävä julkisen talouden tukitoimien laatuun. Niiden on heijastettava kaikkien ikäryhmien sosiaalisia tarpeita – myös sosiaalisen suojelun osalta – lyhyt- ja pitkäaikaisten taloussokkien pahimpien vaikutusten lieventämiseksi. Sosiaalisen suojelun kustannusten pitäminen kurissa ei ole kuitenkaan kasvun ainoa edellytys: eiväthän sosiaaliseen suojeluun käytetyt varat olleet viime kädessä nykyisen kriisin syy.

SPC valitsi kodittomuuden ja asumissyrrjätymisen pääaiheeksi vuoden 2010 sosiaalista suojelua ja sosiaalista osallisuutta koskevassa yhteisraportissaan. Yksi raportin pääviesteistä oli se, kuinka tärkeitä ovat kokonaisstrategiat ja sisäisesti vahvojen ja ympäristöllisesti kestävien yhteiskuntien rakentaminen. Beetsin mukaan komitea aikoo edelleen tutkia, kuinka avoimella koordinaatiomenetelmällä voitaisiin parhaiten lisätä huomiota näihin asioihin. Tässä tapaamisessa käydyt keskustelut tukevat tätä ajattelua ja toivottavasti johtavat konkreettiseen edistykseen ennen seuraavaa köyhyyttä kokeneiden eurooppalaista tapaamista.

Ludo HOREMANS, Euroopan köyhyyden vastaisen verkoston (EAPN:n) puheenjohtaja

Vuonna 2010, Euroopan köyhyyden vastaisena vuotena, EAPN arvioi viiden edellisvuoden suositusten noudattamista ja havaitsi, että noudattamisesta oltiin vielä kaukana.

Monet valtuutetut ovat olleet yhä tyytymättömämpiä siihen, että heidän suositustensa toimeenpanossa on edistytty niin vähän. He pahoittelevat sitä, että kriisistä yritetään selvittää – vastuussa oleviin juuri lainkaan kajoamatta – säästötoimilla, jotka vaikuttavat tavallisiin ihmisiin ja köyhyyttä kokeneisiin, jotka eivät ole juuri lainkaan vastuussa tästä kriisistä.

Horemansin mukaan tuntui hyvältä, että niin monia komission edustajia oli tullut paikalle valtuutettuja tapaamaan ja että vuoropuhelu EU:n hallinnon kanssa näyttää siten lujittuneen. On kuitenkin tärkeä olla odottamatta komissiolta kaikkien toiveiden täyttymistä. Asioista päättävät etupäässä jäsenvaltioiden ministerit, joten tämän eurooppalaisen tapaamisen suositukset on suunnattava myös heille.

Vaikka on tärkeää, että ihmisellä on paikka, missä asua, on vielä tärkeämpää, että hänellä on koti ja että hän voi elää ihmisarvoisesti. Nyt tarvitaan monen kattavia keinoja kodittomien lukuisten tarpeiden tyydyttämiseksi vahvoilla ja tehokkailla sosiaali- ja terveystaloudilla. Ratkaisuja etsittäessä on aina kuunneltava asianomaisia itseään ja käytävä toimittava rakenteellisella tavalla eikä tyydyttää senhetkisiä tarpeita.

Tuntuu hyvältä tietää, että puheenjohtaja Irlanti järjestää seuraavan köyhyyttä kokeneiden eurooppalaisen tapaamisen ensi vuonna. Työ ei kuitenkaan lopu

kokouspaikan ovella, vaan tarvitsemme jatkotoimia ja köyhyyttä kokeneiden osallistumista käynnissä oleviin prosesseihin ratkaisujen löytämiseksi. Horemansin mukaan meidän olisi myös harkittava, pitäisikö eurooppalaisten tapaamistemme ohjelmassa olla enemmän toimintaa, "actionia".

On hyvin tärkeää tukea komission ehdotusta korvamerkitä Euroopan sosiaalirahaston varoja sosiaalisiin osallistuttamistoimiin. EAPN on aloittamassa kampanjaa tämän asian viestittämiseksi kaikille valtioiden ja hallitusten päämiehille. Vain tällaisella sosiaalisella sijoituksella EU voi löytää ulospääsyn kriisistä.

Freek SPINNEWIJN, FEANTSAN, kodittomien parissa työskentelevien kansallisten järjestöjen eurooppalaisen liiton johtaja, totesi, että kodittomuus ja asumissyrrjäytyminen ovat suuri ongelma. Vaikkei meillä ole yhtä ainoaa luotettavaa tätä valaisevaa lukua, tiedämme useiden miljoonien ihmisten olevan tässä tilanteessa. ja käyttävän kodittomille suunnattuja palveluja.

Tämän tapaamisen asiaa koskevat suositukset on otettava huomioon. EU-komissaarihan muistuttikin, että eräät maat ovat kansallisessa uudistusohjelmassaan maininneet kodittomuuden yhtenä sosiaalipolitiikkansa pääaiheena. Tämä osoittaa selvästi, että jäsenmaat toivovat EU:lta enemmän tukea kodittomuuden vastaiselle työlleen.

EU:lta on jo edellytetty voimakasta roolia kodittomuuden torjunnassa. Näin on tapahtunut Euroopan parlamentin asiaa koskevassa päätöslauselmassa, EU:n neuvoston sosiaalista suojelua ja sosiaalista osallisuutta koskevassa vuoden 2010 yhteisraportissa, Euroopan talous- ja sosiaalineuvoston ja Euroopan alueiden komitean raporteissa sekä Belgian puheenjohtolla vuonna 2010 järjestetyssä kodittomuutta koskevassa Euroopan konsensuskonferenssissa. Tällaisten EU-toimien tarpeesta vallitsee perusyksimielisyys. Nyt on aika toimia, Spinnewijn hoputti.

Liite 1 – Oheistapahtumia

Kaikki valtuutetut kutsuttiin osallistumaan jompaankumpaan kahdesta tapaamisen oheistapahtumasta. Oheistapahtumat toteutettiin iltapäivällä 11.5.2012. Lyhyet raportit alla antavat välähdyksen tapahtumiin ja niiden aiheisiin.

Oheistapahtuma 1

- Järjestäjä: EUH (the European Union of the Homeless eli Euroopan kodittomien liitto) ja HOPE (Homeless People in European Stations eli Euroopan asemien kodittomat)

Edustettuina olivat EUH ja HOPE -järjestöt. EUH on kodittomien epävirallinen verkosto, johon kuuluu jäsenjärjestöjä viidestä EU-maasta: Armutsnetzwerk, Saksa; A ACCENT AIGU LISÄTTVÄ varos Mindenkié, Unkari; Comité Des Sans Logis, Ranska; Daklozen Aktie Kommite, Alankomaat ja Front Comun SDS, Belgia. HOPE on kansainvälinen hanke, jolla pyritään parantamaan EU-maiden asemilla elävien kodittomien oloja ja sosiaalisia kontakteja yhteistyössä mm: Luxemburgin, Espanjan, Italian, Saksan, Belgian, Puolan ja Ranskan rautatieyhtiöiden kanssa.

Maarten Loopmans Belgian Leuvenin (ransk, Louvainin) yliopistosta piti teemapuheen kodittomiin kohdistuvista paineista, köyhien kaupunginosien ns. hienostumisesta eli keskiluokkaistumisesta, rappeutuneiden kaupunkikeskustojen uudistamisesta ja omavalintaisesta oikeudesta kaupunkiin. Loopmansin mukaan markkina-arvo sanelee julkisen tilan käytön. Tämä on johtanut yksityistämisen ja julkisten tilojen sulkemiseen kielloin kodittomilta. Oikeus kaupunkiin ja kaupunkien yhteiskäytön periaatteet ovat siten uhattuina, varsinkin syrjäytyneiden osalta.

Puhetta seuranneessa keskustelussa oltiin suurin piirtein yhtä mieltä siitä, että kunnan asuminen ja köyhyyden vastainen taistelu ovat tärkeysjärjestyksen kärjessä, mutta että myös oikeus julkiseen tilaan on tärkeä ja ettei sitä saa koskaan riistää keneltäkään. Keskustelijoiden mielestä toistuvat paikalliset teemat ja ratkaisut – kuten kodittomien kriminalisointi – edellyttävät yhteistä paikallista, kansallista ja eurooppalaista lähestymistapaa.

Oheistapahtuma 2

- Järjestäjä: La Strada ja BRAVVO

LA STRADA <http://www.lstb.be/> on Brysselin kaupungin aloitteesta syntynyt alueellinen hanke. Se luotiin vuonna 2008, jotta saataisiin yleiskuva sekä parempi käsitys kaupungin kodittomuustilanteesta ja tukikeskukseksi aiheen piirissä työskenteleville järjestöille. La Strada kerää tietoja ja kokemuksia, kodittomilta, ensisuojiilta ja sosiaalityöntekijöiltä. Se selvittää myös – nykyisen sosiaalipolitiikan ja palvelujen perillemenon kannalta – mikä toimii ja mikä ei toimi luomalla tilaa asianosaisten väliselle keskustelulle. Erityisesti La Strada tutkii, mitä tapahtuu talvisin, kun yleensä herätään vasta viime hetkellä tilanteeseen, joka olisi voitu ennakoida. La Strada on yrittänyt parantaa palvelujensa perillemenoja internet-sivuston kautta.

BRAVVO <http://www.bravvo.be/> on Brysselin kaupungin paikallistason hanke. Sen kohteena olivat aluksi julkisilla paikoilla oleskelevat nuoret, jotka eivät opiskelleet tai

käyneet työssä. Kaduilla olevien kodittomien määrän viime vuosien kasvun myötä BRAVVON työ on siirtynyt kohti laajempia ryhmiä ja kodittomien ”yhteisöjä”. Järjestö tekee aktiivista kenttätyötä ja lähestyy ihmisiä keskustellakseen heidän vaikeuksistaan, jännityksistä ja konflikteista ja yrittää auttaa löytämään ratkaisuja.

Tapaamisessa käydyissä keskusteluissa vertailtiin eräitä kodittomuuden yleisiä syitä ja muiden ihmisten ja viranomaisten suhtautumista siihen, miten kodittomat käyttävät julkista tilaa. Katsottiin, että vaikei kodittomuudesta tulla koskaan tietämään kaikkea, on jokainen tapaus – yhden ihmisen kohtalo – tärkeä, koska tietojen kerääminen kodittomista auttaa perustelemaan muutostarvetta viranomaisille. Keskusteltiin myös siitä, miten kohdistaa erityispalveluja eristämättä kodittomia ”ghettoihin”.

Liite 2 – Osallistujaluettelo

Alankomaat	
SMEEKES Alida	EAPN NL
NIELAND Marianne	EAPN NL
VAN DER VOORT Petra	
Svanishvili Davit	EAPN NL
Pavliashvili inga	EAPN NL
Belgia	
VANDERMEERSCHEN Elke	BAPN
MEIRSCHAERT Véronique	BAPN
AUSLOOS Daniel	BAPN
LANGLOIS Dominique	BAPN
BAERT Geneviève	BAPN
Bulgaria	
NIKOLOV Aleksandar	EAPN Bulgaria
TODOROV Aleksandar	EAPN Bulgaria
STAMBOLUSKII i Borislav	EAPN Bulgaria
NIKOLOV Ivan	EAPN Bulgaria
ASIPOV Sabri	EAPN Bulgaria
Espanja	
SALGADO VANELLA Fr.	Fundacion Atenea
AGUIRAN Maria	Red Aragonese
BANON Pedro	Solidarios para el Desarrollo
FERNANDEZ Ruben	Cocemfe
SANTANA Gladis	Fundacio Dexalles
Islanti	
GUDJONSDOTTIR Asta	Sjalfsbjorg
GUNNARSDOTTIR-Gigja Tinna	Bot
KRISTINSSON Guðmundur Ingi	Bot
OLAFSDOTTIR Laufey	Single Parents Association
Irlanti	
LYNCH Kay	EAPN Ireland
BRADY Deborah	One Family
MACKEY Michael	SIMON Galway
O"GORMAN Mickael	SIMON Galway
WARD Maureen	Irish Traveller Movement
Italia	
MELE Carlo	EAPN Italia
SOFIA Giuseppe	EAPN Italia
EMILIO Sabrina	EAPN Italia
BATTAGLIA Giuseppe	EAPN Italia
GRGA Mirko	EAPN Italia

RUFINO Francesca	EAPN Italia
RICCIARDI Luigi	EAPN Italia
Itävalta	
SCHUTTE Michael	Straßenzeitung Augustin
GANGLE Silvia	Amsel
TIGGES Axel	Vera Hinterdorferin avustaja
HINTERDORFER Vera	BAKU – Begleitung aller Krisensituationen
GEIGER Carina	Irmgard Kampassin avustaja
KAMPASS Irmgard	Sichtbar-Werden
LEHNER Waltraud	MindestVerUnsicherung
Kreikka	
VARDARAMATOU Konstantina	EAPN Kreikka
ATHANASSOULAS Thanaddid	EAPN Kreikka
KESOVA Larisa	EAPN Kreikka
Kroatia	
SVAGUSA Vesna	Centre for social policy initiatives
Kypros	
KAZANTZIS Ninetta	EAPN Kypros
STAVROU Georgios	EKYSY
KYRIAKOS Odysseos	EAPN Kypros
APOSTOLIDOU Efrosini	Cyprus Greens Woman Movement
Liettua	
BARANAUSKAITE Vaida	Baltic Foundation
LAUKEVICIENE Gemma	Liettuan Punainen Risti
GRISKEVICIENE Lolita	GELVONAI COMMUNITY
TALANDIS Zanas	SOCIAL PROJECTS "MANO GURU"
Luxemburg	
SCHULLER Anne-Marie	EAPN Luxemburg
Makedonia	
TERZIEVA Pavlovska Meri	MAPP
STOJANOVSKI i Mite	MAPP
PANOV Ico	MAPP
Malta	
GRIMA Francis Saviour	
GARRETT Antonia S.	Millenium Chappel Foundation
BRINCAT Johanna	Millenium Chappel Foundation
TODD DIMECH Joseph	Millenium Chappel Foundation
Norja	
HASSAN Jamila	Din Fremtid
KASHALE Honoratte Muhanzi	BIBI AMKA
MATHISEN Berit	Stiftelsen Selvhjelpens Hus
ENGEN Johanna	EAPN Norja
MOSTAFA Mostafa Kuku	Din Fremtid
Portugali	
VICENTE Maria José	EAPN Portugali

PEREIRA Ana	EAPN Portugali
JAIME Filipe	EAPN Portugali
MENESES Antonio	EAPN Portugali
SEABRA Joao	EAPN Portugali
Puola	
WYGNANSKA Julia	Foundation for Social Innovation and Research "Shipyard"
PALACZ Natalia	Apteka Sztuki Gallery
WRONSKA Barbara	Otwarte Drzwi Association
CZARNEKA Alina	The "Otwarte Drzwi" Association
SOSNOWSKI Z.P.	Kamilians Mission of Social Assistance
SUSZWEDYK Dariusz	Cammilian's Mission of Social Assistance
Ranska	
COLLINET Geneviève	FNARS
BERTHON Francis	Entraide ouvrière
DEPLANQUE Richard	Fondation Armée du Salut (Pelastusarmeija)
FRISCOURT Fabrice	Armée du Salut (Pelastusarmeija)
PION Dominique	Impact
SZYMANSKI Catherine	Secours Catholique
Ruotsi	
ANDERSSON Asa	Verdandi
JOHANSSON Eva	Verdandi
JONSSON Käthe	Verdandi
NORDQVIST Lena	Insolvens
PERSON Lisabeth	Insolvens
Saksa	
BIEHN Erika	VAMV
NIEDERLAND Karin	Straßenfeger
HENRICH Diana	Netzwerk Friesenkraft
MULLER Jörg	
PLIETZSCH Sven	AWO
FRANKE Werner	
Serbia	
ZARKOVIC Branislava	Housing Centre
Slovakia	
GALOVICOVA Anna	SAPN
MALEK Ivan	SAPN
ONSASNIKOVA Dana	SAPN
SUCHA Renata	SAPN
Slovenia	
NOUHOUM Ibrahim	Zavod RiSi
CASL Primoz	Zavod RiSi
MAJER Petra	Zavod RiSi
PETRIC Zan	Zavod RiSi
Suomi	
VÄISÄNEN Veikko	Settlement Kalliola

TOIVONEN Matias	VVA ry
KÄHÄRÄ Pertti	Settlement Kalliola
VARSAMÄKI Timo	KRIS
NIEMELÄINEN Ulla Mari	S-asunnot ry
Tanska	
BAY-PETERSEN Sofie	SAND
EMSTSEN Per	SAND
BERTELSEN Martin	SAND
ANDERSEN Leif	SAND
SCHEIL Eva Pia	SAND
Tshekki	
MROZEK Stanislav	Slezská Diakonie
FURAK Milan	Caritas Ostrava
LEWINSKI David	Slezská Diakonie
ORAWSKI Robert	Slezská Diakonie
PLSKOVA Jana	Pelastusarmeija
Unkari	
MESTER Attila	HAPN
SZIGETI Adrienn	The City is for All
DUKA Andrea AM	HAPN
SZARVAK Eva M	HAPN
SZABONE JUHASZ Sara Z	HAPN
Viro	
KAHJU Laura	EAPN Eesti MTU
ELBING Andrus	EAPN Eesti MTU
TOPAASIA Ervin	Nõmme Child Welfare
TURSMAN Tiina	Omastehoodajate MTÜ
Yhdistynyt kuningaskunta	
McCausland Fiona	EAPN UK
Mc MAHON Marisa	EAPN UK
Mc Manus Angela	EAPN UK
BRADY Sean	EAPN UK
SOBOR Aleksandra	EAPN UK
PODRIMAJ Lumturi	EAPN UK
Puheenjohtaja	
BRASK FISHER Jesper	Tanskan sos. ministeriön kansliapäällikön varamies
Puhujat	
ANDOR Lászlo	EU:n työllisyys-, sosiaali- ja osallisuuskomissaari
BURTON Joan	Sosiaaliturvaministeri, Irlanti
BEETS Lauris	Sosiaalisen suojelun komitean pj
DE BLOCK Maggie	Belgian sos. integraation ja köyh. vast. valtiosihteeri
PION Dominique	10. EU-tapaamiseen osallistunut valtuutettu
HOREMANS Ludo	EAPN :n pj.
MUNSLOW Anthony Neil	Eurocities - Groupe Homelessness

MOLAS Jean-François	BAPSA Paris France
ROUMET Claire	CECODHAS Housing Europe
SPINNEWIJN Freek	Feantsa
LE BARS Sylvie	Solidarités actives - France
Tanskan ministeriöstä	
HAEKKERUP Karen	Sosiaaliministeri
NYEGAARD JEPSEN A.L.	Henkilökoht. Sihteeri
WINTHER Eva E	Jaostopäällikkö
VIZARD Dorte B	Osastopäällikkö
MUNK Kirsten	
Irlannin ministeriöstä	
BURTON Joan	Sosiaaliturvaministeri
KELLY Paul	Apulaisjohtaja, Sos. osallisuuden osaston apul.johtaja, sosiaaliministeriö
BROPHY Edward	Sosiaaliturvaministerin neuvonantaja
O'CONNELL Karen	Parlamentaar. neuvonantaja, Sosiaaliturvaministeriö
CRAWFORD Jacinta	Ministerin yksityissihteeri
KEANE Sharon	Sos. osall. osasto, sosiaaliturvaministeriö
O'SULLIVAN Maeve	Sosiaalisen osallisuuden osasto, sosiaaliturvaministeriö
Belgian valtiosihteeristö	
DE BLOCK Maggie	Sos. integraation ja köyh. vast. valtiosihteeri
LAURENT Dominique	Kabinettipäällikkö
VAN GEERTSOM Julien	SPP Social Integration, Director
VERSCHOOTEN Cedric	Valtiosihteeristö, sos. integr. ja köyh. Vast
EU:n komissio	
FRANSEN Lieve	Johtaja, sos.pol ja Eurooppa 2020
TOLEDANO LAREDO Emma	Yksikönpääll.
PARASKEVAS Marie-Anne	Päähallintopääll.
CULTRERA Concetta	Yksikön varapääll
DEGRAND-GUILLAUD Anne	Ryhmänjohtaja
DENCH Kevin	Pol. analyttikko
IRONSIDE Sarah	Instituutiokoordinointi, avustaja
TOTH Gabor	Policy officer
SASU Ionut	Policy officer
VANYOLOS Istvan	Policy officer
ANDREI Corneli	Policy officer
MOLSON Eric	Talousavustaja
MESZARO Andrea	Pol. analyttikko
HOLTHUIS Egbert	Yksikönpäällikkö
ENGSTED MAQUET Isabelle	Yksikön varapäällikkö
HAAPAKKA Merja	Policy officer
OPLAND Oyvind	Policy analyst
SAINT DENIS Antoine	Policy officer
HUSZ Dora	Policy officer
OP DE BEKE Julisu	Policy offider
FAZI Elodie	Policy analyst

STOYANOVA Galya	Harjoittelija
KETTERER Hanna Maria	Harjoittelija
WOLF Wlter	Policy analyst
SPC / EMCO	
BEETS Lauris	Sos. suojelun komitean pj
RABAU Muriel	SPF Social Security Belgia
FOUDRIERE Pascal	Min. Solidarité & Cohésion sociale – Ranska
GERSTMANN Kati	Itävallan työ-, sos- ja kuluttajasuojaministeriö (BMASK)
SIRLINGER Gerald	Magistratsabteilung 24 Gesundheits- und Sozialplanung
CIERNA Maria	Slovakian pys. EU-edustusto
BOHAN John	Sosiaaliturvaministeriö, Irlanti
Akateeminen yhteisö	
MARLIER Eric	
Kansalaisjärjestöjen edustajia	
COTTINJI Jean Yves	Comité des Sans logis - EUH France
PEETERS Jean	Front Commun SDF - Belgium - EUH
SCHNEIDER Jürgen	EUH Germany
WILLEMSE Paul	Front commun SDF - NL - EUH
HARTUNG Brigitte	HOPE Germany
BURGERLING Ely	HOPE NL
RAZVAN Marin	HOPE Romania
PAARDEKOPER Edo	HOPE NI
DUPRES Aurelie	EU:n sos. integraation verkko
CLARK-FOULQUIER Clotilde	Eurodiaconia
EU Progress -ohjelma / kans.järj.	
BANAS Pauline	Mental Health Europe
GREENE Caroline	Eurocities
GANZERLA Silvia	Eurocities
MARTINSSON Sofia	Eurocities
EESC	
COULON Pierre Jean	EU:n talous- ja sosiaalikomitea
LUCAN Eugène	EU:n talous- ja sosiaalikomitea
Fasilitoija	
CALVANELLI Laura	Caritas Italia
GORIS Josee	PPS Social Integration – Belgia
HERMANS Marja	Welzijnszorg – Bryssel
GINNELL Paul	EAPN Irlanti
STRIANO Mauro	Feantsa
VEREecken Léopold	
MARTON IZABELLA	EAPN Unkari
LEVOY Michele	PICUM
CARON Vincent	EAPN
MARGUERY Olivier	Pelastusarmeija
CESARINI SFORZA	EAPN Italia
BACKES Stephan	EAPN Belgia

Keskustelun vetäjät	
MARGUERY Olivier	Pelastusarmeija
BACKES Stephan	EAPN Belgia
GORIS Josée	PPS Social Integration – Belgia
HERMANS Marja	Welzijnszorg – Bryssel
STRIANO Mauro	Feantsa
HOREMANS Ludo	EAPN President
Järjestelykomitea	
FARRELL Fintan	EAPN, Johtaja
Koordinoija	
GERONDAL Micheline	EAPN
Raportoija	
Edward THORPE	Thorpe European Services
EAPN:n tiimi	
DAHMEN Sigrid	EAPN
FLEMAL Coralie	EAPN
LEE Rebecca	EAPN
GONZALEZ Leticia	EAPN

Takakansi

15 kuvaa